

4. Overbruggingsfaciliteit (EZK)

Aanleiding

- Het kabinet wil enerzijds voorkomen dat klanten van energiebedrijven die hun rekening tijdelijk niet kunnen betalen, worden afgesloten van energievoorziening. Anderzijds wil men voorkomen dat door de wanbetalingen energiebedrijven omvallen door een liquiditeitstekort.
- Voorgesteld wordt om gedurende het stookseizoen (1 oktober 2022 – 1 april 2023) een kredietfaciliteit in te richten voor energiebedrijven die zonder een dergelijke maatregel door wanbetaling van hun afnemers die onder de wettelijke categorie 'kleinverbruikers'² vallen als gevolg van het verankeren van het afsluitverbod in liquiditeitsproblemen komen.

Voorgesteld instrument

- Als de leverancier door het afsluitverbod inkomsten mist doordat zij energie door moeten leveren en klanten hun rekeningen tijdelijk niet kunnen betalen, zorgt de overbruggingsfaciliteit ervoor dat er gedurende deze periode geen liquiditeitsprobleem bij de leverancier ontstaat. De faciliteit wordt vormgegeven in de vorm van een gesubsidieerde lening. Terugbetaling van de kredietfaciliteit gebeurt in maximaal 6 jaar.
- In ruil voor de kredietfaciliteit eist de overheid dat klanten die hun rekening niet kunnen betalen, niet zullen worden afgesloten van de energievoorziening en dat de leverancier hun contract niet gedurende deze periode opzegt (zie *Aanpassing Regeling afsluitbeleid voor kleinverbruikers van elektriciteit, gas en warmte*).
- Hierdoor bouwt de energieleverancier een vordering op, op de klant. Doordat de leningsfaciliteit een ruime aflostermijn kent (max. 6 jaar), kan de leverancier ook coulant optreden in aanbieden van een betalingsregeling met een langere looptijd. Hierbij zouden voorwaarden kunnen worden verbonden aan de maximale hoogte van de betaling door de consument.
- Op basis van de Elektriciteitswet is het mogelijk om de doelgroep waaraan doorgeleverd moet worden te verbreden van 'particulieren' naar 'particulieren en ondernemers (alle kleinverbruikers in het handelsregister)'. Binnen de groep 'ondernemers' is onderscheid mogelijk naar de omvang van mkb'ers (micro, klein, middelgrote) op basis van jaaronzet en balansomvang. Zie dienen echter nog wel een kleinverbruiker te zijn.
- NB: Deze faciliteit is *geen fonds* en kan *niet voor herkapitalisatie van de leverancier* worden gebruikt. Het ziet alleen op de liquiditeitsbehoefte van de energieleverancier en het voorkomen van afsluiting van kleinverbruikers (huishoudens, zzp'ers, en zeer kleine, energiearme mkb'ers).

Leningsvoorwaarden en budgettair beslag

- De gesubsidieerde lening wordt toegekend aan de energieleverancier tegen een verlaagd rentepercentage [PM]³ met looptijd van maximaal 6 jaar.
- Het totale kredietbedrag per begunstigde mag niet meer bedragen dan:
  - (i) 15 % van de gemiddelde totale jaaronzet in Nederland van de begunstigde over de laatste drie afgesloten boekhoudkundige perioden;
  - of (ii) 50 % van de energiekosten over de twaalf maanden vóór de maand waarin de steunaanvraag is ingediend;
- De subsidie in de vorm van een lening zal uitsluitend worden gebruikt om overbruggingsleningen, in overeenstemming met paragraaf 2.3 (liquiditeitssteun in de vorm van gesubsidieerde leningen) van het Tijdelijke crisiskader voor staatssteunmaatregelen ter ondersteuning van de economie na de Russische agressie tegen Oekraïne, te verstrekken aan energieleveranciers. Hiermee is naar verwachting de regeling in reactie op de huidige crisis als op grond van artikel 107, lid 3, punt b), VWEU verenigbaar met de interne markt te beschouwen.

Uitvoering door RVO

De kredietfaciliteit

- De structuur van de faciliteit volgt die van de RVO bekende financieringsinstrumenten; de wettelijke vormgeving van de kredietfaciliteit met daarbij een modelovereenkomst.

² Een afnemer als bedoeld in artikel 95a, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 of artikel 43, eerste lid, van de Gaswet; Kleinverbruiker omvat alle afnemers met een aansluiting op een elektriciteitsnet met een totale doorlaatwaarde van ten hoogste 3x80A, een aansluiting op een gasnet met een totale maximale capaciteit van ten hoogste 40 m³(n) per uur of een aansluiting op een warmtenet van ten hoogste.

³ Het verlaagde rentepercentage dient ten minste gelijk te zijn aan het basispercentage (eenjaars IBOR of gelijkwaardig) dat beschikbaar is hetzij op 1 februari 2022, hetzij op het moment van de aanmelding, vermeerderd met de kredietrisico-opslagen zoals genoemd in TCF artikel 50, b). Zie: [CL2022X0324NL0010010.0001 cp 1..1 \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/1001/oj/1)

- Afspraak met EZK is dat RVO (vooral bij de modelovereenkomst) aan tafel zit. In die modelovereenkomst zitten de concrete elementen die het mogelijk maken zorgvuldig en efficiënt uit te kunnen voeren.

Beoordeling

- De basis voor de kredietomvang wordt bepaald door de post oninbare vorderingen van een leverancier. De accountant van de leverancier controleert die (standaard al) bij goedkeurende verklaring. De RVO kan een extra verklaring vragen m.b.t. het compliant zijn aan de wettelijke regeling.

Voor- en nadelen, en bijkomende risico's De regeling is op korte termijn uitvoerbaar;

- + De regeling creëert financiële rust bij energieleveranciers.
- + Doordat de regeling als overbrugging geldt, is het mogelijk om een duurzame oplossing via de energierekening voor winter 2023 te komen.
- Er is flankerend beleid nodig om onhoudbare stapeling van schulden bij huishoudens te voorkomen (Zie *Noodfonds* en *Versterken traject preventie tot aan schuldhulpverlening*).
- Deze kredietfaciliteit kan nooit (i.v.m. staatsteunregels) gebruikt worden voor herkapitalisatie van energieleveranciers.
- Met name kleinere intermediair partijen in de energiemarkt zullen vanwege een meer riskante bedrijfsvoering en bedrijfsmodel naar verwachting onder hoge tijdsdruk een aanvraag doen bij deze kredietfaciliteit. Fouten in de aanvraag kunnen tot te late uitbetaling leiden, waar ook mogelijk faillissement van het gevolg kan zijn met maatschappelijke onrust tot gevolg.

Resterende acties en uitzoekpunten

- *[EZK ism FIN] – Budgettair beslag* – er dient een raming gemaakt te worden van het budgettaire beslag en een rentepercentage gehanteerd te worden.
- *[EZK] – Staatssteun* – Regeling dient genotificeerd te worden bij de Europese Commissie. PVEU staat klaar om de regeling snel door te geleiden.
- *[RVO] – ICT-systemen* – er dient verkend te worden wat de benodigde termijnen zijn om ICT-ondersteuning bij RVO gereed te krijgen.

5. Versterken traject preventie tot aan schuldhulpverlening (SZW)

Binnen spoor 2 is lijn 3 de route die zich richt op de preventie van schulden tot de schuldhulpverlening. Daartoe komen lijn 1 (afsluitbeleid) en lijn 2 (noodfonds) qua volgorde eerst in beeld voor een huishouden. In de communicatie is het benoemen van de energietoeslag en de energiecompensatie (spoor 1) ook belangrijk.

Voor elk deel van de 'route' van preventie naar schulden worden voorstellen gedaan die kansrijk zijn op korte termijn. Met andere woorden: schulden moeten echt het sluitstuk worden. Er liggen diverse kansen binnen deze lijn. Er wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Preventie: het voorkomen van schulden door bewustwording, (energie)toeslagen en energiebesparende maatregelen.
- Vroegsignalering: het tijdig in contact komen en het op het netvlies hebben van huishoudens die dreigen in de problemen te komen. Deze worden zo vroeg mogelijk ondersteund. Energieleveranciers geven aan dat zij zelf meer kunnen doen als 'vroegsignaleringspartner' als er meer perspectief is bij gemeenten qua hulpaanbod is dan nu. Gemeenten geven aan dat ze onvoldoende in staat zijn om het hulpaanbod te verbeteren als gevolg van beperkte middelen. Er liggen diverse concrete kansen.
- Doorverwijzing naar hulp: het beschikbaar hebben van voldoende capaciteit om bereikbaar te zijn voor hulpvragen van mensen.
- Ondersteuning niet-professionele hulp: het beschikbaar maken van actueel opleidingsmateriaal voor vrijwilligers om goede ondersteuning te bieden aan mensen met een hulpvraag.
- Gemeentelijke schuldhulpverlening: effectievere inzet van de gemeentelijke schuldhulpverlening om te voorkomen dat mensen perspectief verliezen.

Financiering van onderstaande maatregelen komt voort uit onderuitputting in 2022 en eerder gereserveerde bestaande middelen voor armoede en schuldhulpverlening.

1. Preventie		
Wat gaan we doen?	Benodigd	Dekking
1.1 De Nederlandse Schuldhulp Route (NSR) zorgt, samen met SchuldenlabNL dat deze winter huishoudens meer inzicht krijgen in hun financiële positie. Dit doen zij samen met een coalitie van diverse partners zoals de Alliantie van Vrijwilligers, werkgevers, banken, wsnp-bewindvoerders, gerechtsdeurwaarders, schuldeiserscoalitie, etc	350.000 (2022)	350.000 (2022) Budget PDV/SZW <i>PM mogelijk nog extra subsidie (volgt donderdag)</i>
1.2 Samen met medeoverheden zetten we in op meer besparing en verduurzaming. Daartoe zijn er al vele publieke en private initiatieven én Rijksmiddelen. Deze zijn ook in de tweede helft van 2022 inzetbaar. Gemeenten zijn door de minister voor VRO opgeroepen om in te zetten op de laagdrempelige energiebesparende maatregelen die nog voor de aankomende winter uitgevoerd kunnen worden.	Nvt (bestaande processen)	
1.3 De landelijke campagne "Zet ook de knop om" gaat niet alleen over besparen en verduurzamen, maar meldt waar huishoudens terecht kunnen bij vragen over betalingsproblemen.	Nvt (bestaande processen)	

2. Vroegsignalering		
Wat gaan we doen?	Benodigd	Dekking
2.1 Nieuwere en betere signalen delen door energieleveranciers (en andere vaste lasten partijen) aan gemeenten: betere kwaliteit, maandelijks melden, toevoegen spoedmelding	Nvt	
2.2 Gemeenten krijgen meer middelen om vroegsignaleringsignalen beter op te pakken: er vindt meer persoonlijk contact plaats en huishoudens worden beter begeleid.	15/20 miljoen (2022) 25 miljoen (2023)	15/20 miljoen (2022) (Flankerend beleid 2022) 25 miljoen (2023) Flankerend beleid + envelop coalitieakkoord

		2023 augustusbesluitvorming <i>PM1: donderdagochtend volgt nog overleg met VNG. PM: beschikbare dekking vroegsignalering en bijzondere bijstand afhankelijk van uitkomst energietoeslag studenten.</i>
--	--	--

3. Doorverwijzing naar hulp		
Wat gaan we doen?	Benodigd	Dekking
3.1 We zorgen ervoor dat de hulplijn, voor mensen met geldzorgen die 0800-115 bellen, altijd wordt opgenomen (opschalen telefoonlijn NSR/Geldfit)	1,8 miljoen (2022/2023)	1,8 miljoen (2022/2023) Budget PDV/SZW
3.2 We zorgen ervoor dat voldoende (lokale) vrijwilligers beschikbaar komen voor mensen die hulp nodig hebben. Losse initiatieven worden gekoppeld aan de NSR. We zorgen ervoor dat zo veel mogelijk partijen meedoen.	Nvt (onderdeel van het hierboven genoemde subsidiebedrag)	
3.3 We zorgen dat er voldoende voorzieningen in natura zijn voor kinderen met een extra impuls op bestaande regelingen.	1 miljoen (2022)	1 miljoen (2022) Budget PDV/SZW

4. Ondersteuning niet-professionele hulp		
Wat gaan we doen?	Benodigd	Dekking
4.1 We zorgen ervoor dat vrijwilligers (e.a.) voldoende toegerust zijn om mensen te ondersteunen bij het begeleiden bij betalingsproblemen, maar ook bij verduurzaming en besparing. Dit vraagt om een digitaal opleidingspakket/toolbox. Dit wordt in samenwerking met het Nibud gedaan.	200.000 (2022)	200.000 (2022) Budget PDV/SZW

5. Gemeentelijke schuldhulpverlening		
Wat gaan we doen?	Benodigd	Dekking
<p>5.1 Als andere, lichtere hulp niet toereikend is, zorgen we ervoor dat mensen met problematische schulden altijd terecht kunnen bij de gemeentelijke schuldhulpverlening. De hulp aan mensen die al in de schuldhulpverlening zitten, mag niet worden beëindigd. Dat betekent:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bestaande schuld- en betalingsregelingen worden niet beëindigd voor mensen die in de problemen komen door de energierekening. - Nieuwe schuld- en betalingsregelingen moeten mogelijk blijven voor mensen die in de problemen komen door de energierekening <p>Het risico dat mensen niet (langer) afbetalen, wordt gedekt uit het Waarborgfonds. Dit zal breder zijn dan nu het geval is. Het gaat dan om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De groep mensen aan wie saneringskredieten wordt verstrekt neemt toe (méér mensen met problematische schulden); - Het afdekken van betalingsrisico's van andere 	<p>15/20 miljoen (bijzondere bijstand) (2022)</p> <p>10 miljoen (ophogen waarborgfonds) (2023)</p>	<p>15/20 miljoen Flankerend beleid 2022 10 mln. flankerend beleid 2023 augustusbesluitvorming <i>PM: beschikbare dekking vroegsignalering en bijzondere bijstand afhankelijk van uitkomst energietoeslag studenten.</i></p>

<p>instrumenten, zoals sociale leningen en herfinanciering van betalingsregelingen. Deze instrumenten zijn gericht op het oplossen van problematische schulden.</p> <p>Aanvullende middelen zijn nodig voor maatwerk.</p> <p>Dit kan afhankelijk van de individuele omstandigheden worden geregeld, zoals via bijzondere bijstand of een sociaal krediet.</p> <p>Gemeenten moeten hiervoor voldoende middelen hebben (anders kan de begroting van mensen niet sluiten worden gemaakt).</p>		
<p>5.2 Rijk, gemeenten en schuldhulpverlening sluiten convenant/intentieverklaring. Strekking: we zeggen géén enkele schuldregeling op als mensen door energiekosten niet langer een sluitende begroting hebben. Manifestpartijen doen daaraan ook mee.</p>	<p>Nvt</p>	

Van:
Aan:
Cc:

Persoonsgegevens

Onderwerp: Vragen antwoorde fractievoorzitters
Datum: zaterdag 17 september 2022 16:24:42
Bijlagen: [2 Vormgeving Variant.docx](#)
[2 \[achtergrond intern\] Variant tariefplafond voor EZK.docx](#)
[3b Vraag bedrijven - huishoudens.docx](#)
[4 Concept dekkingsopties.docx](#)
[6 Vragen fractievoorzitters energie-intensief mkb .docx](#)
[7 Vraag energiecompensatie maatschappelijke sectoren.docx](#)
[Vragen 16-09.docx](#)

Hoi Sigrid,

Hieronder de vragen die we hebben uitgezet en bijgevoegd met dank aan al onze snelle collega's de eerste antwoorden.

Niet alles is binnen en hier en daar ook in concept.

We lopen je straks even door eea heen.

Tot straks,

Persoonsgegevens

1. Wanneer kunnen de energieleveranciers een plafond (vaste prijs, fluctuerende subsidie, vast volume) uitvoeren?
2. Hoe ziet de variant van het energieplafond eruit?
  - a. Inventarisatie orde grootte parameters
  - b. Vergelijk variant PvdA GL
  - c. In kaart brengen aantallen HHs geraak/volledig gebruik gedekt
  - d. Hoe concreet kunnen we worden op maandag/dinsdag?
3. Doorrekening effecten tariefplafond tov EB in augustus pakket
  - a. Vergelijking ink effecten varianten 2, 3 en tussenvariant
  - b. Verdeling bedrijven huishoudens
  - c. Worden zelfde aansluitingen geraakt door EB maatregelen als door plafond? Is dat kleinverbruik?
4. Overzicht dekking van tariefplafond, obv eerder concept notitie incl tabel koopkracht maatregelen die meest inwisselbaar zijn
5. Laatste inzichten EU pakket. Wat is laatste stand op gebied beide heffingen en verordening op terugsluis aan huishoudens via bijv tariefplafond?
6. Energie intensief MKB wat is er mogelijk? Korte schets wat speelt, welke opties zijn er en generieke tekst zoals aangekondigd kan worden dinsdag.
7. Maatschappelijke voorzieningen, zwembaden, scholen, buurthuizen et c.
  - a. Wat speelt er? Wat zou kunnen?
8. Accijnzen, deel reservering van 900 voor ingezet nu 700. Eerdere stukje over tabelcorrectie etc nog even delen want was nog niet bekend

Beschrijving variant tariefplafond

Algemeen

- Er komt een tijdelijk tariefplafond voor de duur van 12 (of 6?) maanden (bij start 1 november);
- We werken met een variant met een vaste prijs voor electra/kWh en gas/m³ voor huishoudens tot een bepaald maximumverbruik.
- Dit prijsplafond moet op substantieel niveau worden vastgesteld zodat bij dalende prijzen plafond buiten werking treedt. Dit helpt ook tijdelijkheid;
- Voor huishoudens met vaste contracten onder het prijsplafond blijven oude contracten gelden. Hiervoor mogen geen kosten in rekening worden gebracht door leveranciers bij de subsidieregeling voor het tariefplafond;
- Daartoe wordt een variabel subsidiebedrag, afhankelijk van de marktprijzen, verstrekt aan leveranciers om te compenseren;
- Dit subsidiebedrag wordt berekend over het eerste verbruik tot X m³ en Y KW per huishouden. Voor het meer verbruik wordt de vrije prijs van de leverancier toegepast;
- Varianten nu ter tafel zijn; 700m³ gas en 1650 kWh, 1000 m³ gas en 1800 kWh, 1500 m³ gas en 3300 kWh;
- Belangrijk is dat het volume zo gesteld wordt tov gemiddelde gebruik zodat er besparingsprikkel blijven. Hier zit ook een relatie met niveau plafond;
- RVO voert een subsidierelatie uit met de ca. 60 energieleveranciers om de meerkosten aan te zuiveren;
- Leveranciers verwerken het tariefplafond direct bij de start van de regeling in de lagere termijnbedragen. Waarbij het prijsplafond naar rato van het verwachte verbruik wordt toegepast;

Compensatie leveranciers

- De omvang van de compensatie wordt op maandbasis (of is dag/week/kwartaal logischer?) bepaald door een forward prijs te nemen en het verschil te bepalen ten opzichte van een gemiddelde kostenbasis van de leveranciers. Zodat er een prikkel blijft om kosten te drukken voor leveranciers;
- Hoe krijgen we de kostenbasis voor ons allen inzichtelijk? Kan dat anoniem en gewogen via RVO bijv.?
- Leveranciers mogen geen a priori groter of kleiner voordeel behalen vanwege de onderling verschillende inkoopstrategieën;
- Hiertoe wordt een gemiddelde inkoopstrategie gehanteerd. Dat wil zeggen er wordt naar een forward marktprijs gekeken van X maanden voor gas en een forward marktprijs van Y voor electra (X en Y obv industriegemiddelden);
- RVO verstrekt op basis van de forward prijzen een maandelijks voorschot voor het geraamde verbruik onder het tariefplafond;
- In de jaarafrekening wordt het berekende volume onder prijsplafond vastgesteld voor huishoudens;
- Achteraf wordt de toepassing van het plafond door leveranciers door accountants nagegaan. Is de controle op de subsidiebesluiten daarmee voldoende?;
- Met deze varianten worden 100% van de huishoudens geraakt in hun energierekening;
- Met deze varianten worden rekening houdend met recente besparingen van 15% t.o.v. 2020 zou dit respectievelijk minimaal 80%, 40-50% en 30% zijn. respectievelijk 68%, minimaal 30-40%, minimaal 20% van de huishoudens voor hun volledige gebruik geraakt op basis van 2020 CBS-cijfers.

Budgettaire uitgaven

- Er is in de budgettaire sommen nu gerekend met een subsidiebedrag van 1 euro/m³ en 0,20euro/kWh. Dit is iets meer dan het verschil tussen een tariefplafond o.b.v. prijzen 01-01-2022 en de prijzen voor 01-01-2023 gebaseerd op de raming van prijzen vanuit EZK [PM actualiseren];
- Er wordt in de budgettaire sommen prudent geraamd aangezien schommelingen het budget sterk raken. Dat wil zeggen met de een marge t.o.v. de verwachte marktprijzen over de 12 maanden volgend op datum inwerkingtreding;

- Het budget van de regeling moet nog worden uitgewerkt. Maar eerste inschatting orde grootte van bovenstaande voorstellen, minimaal 15% energieverbruik besparingen t.o.v. 2020 en een tariefplafond gebaseerd op 01-01-2022 komen we in een eerste grove inschatting met grote onzekerheden op het volgende uit:
  - PvdA/GL voorstel: 11,1 miljard euro
  - 1000m³/1800 kWh: 9,1 miljard euro
  - 700m³/1500 kWh: 7 miljard euro

1. Hoe ziet de variant van het energieplafond eruit?

- o Inventarisatie orde grootte parameters -> opzet EZK/AFEP
- o Vergelijk variant PvdA GL -> AFEP
- o In kaart brengen aantallen HHs geraak/volledig gebruik gedekt -> AFEP
- o Hoe concreet kunnen we worden op maandag/dinsdag? Proeftekstje -> AFEP

1a) Inventarisatie orde grootte parameters

- Een maximumtarief voor elektriciteit en/of gas tot een bepaald verbruik per huishouden heeft als grote voordeel dat het huishoudens financiële compensatie én zekerheid biedt betreft hun energierekening. Het grijpt het probleem direct bij de kern aan doordat de overheid het risico van schommelende energieprijzen overneemt. Hierdoor weten huishoudens beter hoe hun energierekening eruit gaat zien. Daarnaast wordt energiebesparing op het verbruik van boven de maximumgrens nog steeds gestimuleerd en, bij een hoog genoeg tariefplafond, wordt ook de besparingsprikkel bij het verbruik daaronder behouden.
- Deze eis, behoud van een energiebesparingsprikkel, stelt de Europese Commissie ook aan een generiek prijsplafond. De recente voorstellen van de Europese Commissie bieden nu meer mogelijkheden dan voorheen om in te grijpen in de energiemarkt en daardoor de stijging van de energieprijzen te dempen, bijvoorbeeld door middel van een tariefplafond voor huishoudens tot een maximumverbruik.
- Er zijn verschillende parameters waarover besloten moet worden:
  - o Het tariefplafond
  - o Het maximumverbruik voor gas en elektra
- Des te hoger het tariefplafond, des te groter de prikkel is om te besparen voor huishoudens. Tegelijkertijd moet in acht worden genomen dat een deel van de huishoudens, die al veel energie hebben bespaard, nog steeds hun noodzakelijk energieverbruik niet meer kunnen betalen (zie ook antwoord 1b).
- Hoe hoger de grens voor maximumverbruik voor gas en elektra, des te minder de prikkel voor huishoudens om energie te besparen (ook afhankelijk uiteraard van het tariefplafond). Het maximumverbruik is in grote mate bepalend voor hoe het profijt van het tariefplafond neerslaat bij verschillende inkomensgroepen (zie ook antwoord 1c).
- Het aantal bedrijfsaansluitingen bij leveranciers is op dit moment 518.500, waarbij het vooral zal gaan om de midden- en kleinbedrijven die inkopen bij leveranciers. Grootverbruikers van energie kunnen onder voorwaarden ook direct bij energieproducenten inkopen.

1b) Hoe ziet PvdA/GL variant eruit?

- De partijen willen tot een gebruik van 1500 kuub gas en 3300 kWh elektra de prijs voor huishoudens vastleggen op het niveau van januari 2022. Het gemiddelde variabele leveringstarief voor leveranciers aan consumenten was op 1 januari 2022 1,1956 per m3 gas en 0,3169 per kWh.
- Een tarief van 01-01-2022 is aanzienlijk hoger dan de gemiddelde tarieven in 2021. Maar tegelijkertijd aanzienlijk lager dan huidige variabele leveringstarieven; in augustus 2022 was het variabele leveringstarief voor gas 2,11 per kuub en voor elektra 0,50 per kWh (tabel 1).
  - o U kunt er daarom bijvoorbeeld voor kiezen om het tariefplafond op die van mei 2022 te zetten (1,42 per kuub en 0,44 per kWh) in plaats van op die van 1 januari 2022.
- Met dit voorstel wordt 100% van de huishoudens geraakt en 68% wordt volledig geraakt naar eigen zeggen. Het PvdA/GL plan richt zich alleen op huishoudens en niet op bedrijven.

Tabel 1: ontwikkeling variabele gas- en elektriciteitsprijzen voor consumenten

Datum	Gem. 2021	jan-22	feb-22	mrt-22	apr-22	mei-22	jun-22	jul-22	aug-22
Gas per m3	0,42	1,20	1,12	1,85	1,68	1,42	1,22	1,59	2,11
Elektriciteit per kWh	0,11	0,32	0,30	0,48	0,44	0,36	0,33	0,42	0,50

1c) Hoeveel huishoudens worden geraakt/volledig gedekt bij welke parameters?

- Bij een tariefplafond voor gas en elektra per huishoudens wordt 100% van de huishoudens met een elektriciteits- en/of gasaansluiting bereikt. Het is afhankelijk van de gestelde parameters hoeveel procent van de huishoudens volledig voordeel hebben van het tariefplafond, zie hiervoor tabel 2. Dat alle huishoudens bereikt worden betekent dat deze huishoudens geen marktprijzen meer betalen voor enig elektriciteit- als gasverbruik als de prijs in hun energiecontract boven het plafond lag, maar alleen nog het verlaagde tarief. In alle inkomensgroepen kunnen nog steeds vaste energiecontracten voorkomen met een prijs onder het tariefplafond.
- Bij een maximum verbruiksgrens van 700 m3 gas en 1650 kWh per huishouden valt naar verwachting het energieverbruik van minimaal 20% van de huishoudens volledig onder het tariefplafond (voor hun volledige gebruik profiteren zij van het verlaagd tarief). Bij een verwachting energiebesparing van 15% is dat 30% en uitgaande van een besparing van 20% ligt dat nog hoger.
- Een voorwaarde van de Europese Commissie is dat er bij een tariefplafond met een maximumverbruiksgrens nog steeds een besparingsprikkel blijft voor huishoudens. Daarom zou een verbruiksgrens 20% onder het gemiddelde verbruik een optie kunnen zijn.

Tabel 2: Aardgas- en elektriciteitsverbruik per verbruiksdeciel

	VERBRUIK 2020		INCL. 15% BESPARING ¹		INCL. 20% BESPARING	
	aardgas	elektra	aardgas	elektra	aardgas	elektra
<i>(temp gecorrigeerd)</i>						
<i>(gemiddeld m3)</i>						
Verbruik 1e deciel	1190	2760	1012	2346	952	2208
Verbruik 2e deciel	340	1150	289	978	272	920
Verbruik 3e deciel	630	1480	536	1258	504	1184
Verbruik 4e deciel	790	1770	672	1505	632	1416
Verbruik 5e deciel	950	2090	808	1777	760	1672
Verbruik 6e deciel	1100	2440	935	2074	880	1952
Verbruik 7e deciel	1260	2820	1071	2397	1008	2256
Verbruik 8e deciel	1450	3280	1233	2788	1160	2624
Verbruik 9e deciel	1710	3870	1454	3290	1368	3096
Verbruik 9e deciel	2130	4810	1811	4089	1704	3848

- Ook op basis van inkomensgegevens kunnen de parameters voor het maximum vergoedverbruik worden gekozen, zie hiervoor tabel 3.
- Een reden om naar deze gegevens te kijken is dat het eerste inkomenskwintiel de enige groep is die in aanmerking komt voor de energietoelage, het tweede inkomenskwintiel niet. Tegelijkertijd ervaart die laatste groep ook (grote) betalingsproblemen.
- Bij een afbakening op het gemiddelde van het tweede kwintiel inclusief een verwachte/verplichte energiebesparing van 20% zou een afbakening van 1000 m3 gas en 1800 kWh elektra per huishouden een logisch maximum zijn.
  - Bij deze optie raakt u ca. 60% van de gasverbruikende huishoudens en minimaal 40% van de elektriciteit verbruikende huishoudens, mits ze 20% besparen (tabel 2).

Inkomenscategorieën	GEMIDDELDE VERBRUIKSDATA		15% BESPARINGEN		20% BESPARINGEN	
	Gas	Elektriciteit	Gas	Elektriciteit	Gas	Elektriciteit
1e (<=117% WML)	1137	2048	967	1741	910	1638
2e (117-187% WML)	1197	2261	1018	1922	958	1809
3e (187-286% WML)	1288	2701	1095	2296	1031	2161
4e (286-423% WML)	1398	3149	1189	2677	1119	2519
5e (>423% WML)	1740	3918	1479	3330	1392	3134

Tabel 3: verbruik per inkomenscategorie excl. en incl. energiebesparingen

1d) Hoe concreet kunnen we worden maandag/dinsdag?

- Er kan worden aangekondigd dat er een tariefplafond met maximumverbruik aankomt.
- Per wanneer het tariefplafond kan worden ingevoerd, is nog afhankelijk van wanneer de leveranciers denken dit aan te kunnen. De instelling richting hen is in ieder geval zo snel mogelijk. Een aantal grote leveranciers denkt al per 1 november dit te kunnen. Naar verwachting kan dinsdag worden gecommuniceerd dat dat in ieder geval per 1 januari 2023 zal zijn, maar hier moet maandag nog commitment op komen vanuit energieleveranciers en EZK (RVO).
- Indien u een keuze maakt over het maximumverbruik dat onder het tariefplafond zal vallen, kan dat ook naar buiten worden gecommuniceerd maandag/dinsdag.
- Voor de exact hoogte van het tariefplafond kan dit nog niet, omdat daar eerst ook voor moet worden vastgesteld welk deel van het verschil met de marktprijs wordt gesubsidieerd voor energieleveranciers en hoe dat verschil bepaald wordt.

¹ CBS schat in dat het gemiddelde huishouden het eerste halfjaar van 2022 minimaal 16% minder gas hebben verbruikt dan in het eerste halfjaar van 2021 ([Gasverbruik 25 procent lager in eerste halfjaar 2022 \(cbs.nl\)](#))

3b Wat is de verdeling tussen bedrijven & huishoudens bij de voorgenomen verlaging energiebelasting en bij het tariefplafond?

Effect voorgenomen pakket EB augustusbesluitvorming

2023	BLO	Bedrijven	Burgers
Reservering voor gerichte compensatie energierekening, exclusief 50 mln op AP	-646	-39	-607
Verlaging EB pakket - gasverlaging 1e schijf	-728	-197	-531
Verlaging EB pakket - elektriciteitsverlaging 1e schijf	-1689	-385	-1304
Verlaging EB pakket - belastingvermindering	-2342	-148	-2195
Totaal	-5405	-769	-4637

Hierbij is er vanuit gegaan dat het jaar uitstel van de schuif van EB tarief elektriciteit naar EB tarief gas blijft staan.

Effect tariefplafond

De huidige inschatting is dat er ruim 500 duizend (~518.500) bedrijven zijn met een gas- en elektriciteitsaansluiting in 2023 met recht op belastingvermindering. Als deze groep ook recht heeft op het tariefplafond dan zijn net als bij de huishoudens de kosten (en het voordeel) van het toevoegen van deze bedrijven aan het tariefplafond afhankelijk van de parameters. Bij een maximumverbruik van 1000 m3 gas en 1800 kWh elektriciteit, €1 per kuub en 20 cent per kWh compensatie en met de aanname dat deze bedrijven allemaal meer dan de grens gebruiken, zou het voordeel dan op ongeveer € 705 miljoen komen. In de andere varianten is het voordeel voor bedrijven dus groter.

4 Concept dekkingsopties pakket

- Het koopkrachtpakket waartoe in augustus is besloten is erop gericht bepaalde groepen een vaste tegemoetkoming te geven om de hoge energiekosten en algemeen hogere inflatie te compenseren, en geeft daarnaast een korting op de brandstofaccijns en EB. De optelsom van maatregelen leidt tot een flinke ondersteuning van de koopkracht, maar neemt de onzekerheid over potentiële verdere tegenvallers in de energierekening niet weg.
- Een cap op de energierekening voor huishoudens (tot een bepaald verbruik) richt zich er juist op deze onzekerheid weg te nemen. De overheid neemt deze onzekerheid over. De kosten van dit pakket zijn op voorhand met veel onzekerheid omgeven (want afhankelijk van de ontwikkeling van de energieprijzen).
- Afhankelijk van de vormgeving van het tariefplafond ligt het in de rede om flinke delen van het augustuspakket te heroverwegen. Bij een tariefplafond dat al een deel van de hogere energieprijzen wegneemt, is er minder koopkrachtondersteuning nodig via andere instrumenten. Het terugdraaien van deze maatregelen kan dan dienen als dekking van de cap op de energierekening.. Zo kan tevens (een deel van) de dekking voor deze alternatieve route gevonden worden (geel gemarkeerd = meest logisch te heroverwegen).
- Welke maatregelen het beste uit het pakket kunnen worden teruggedraaid om uiteindelijk op dezelfde verdeling van koopkracht te komen zoals overeengekomen bij de Miljoenennota, hangt af van de vormgeving van het tariefplafond. Bij een tariefplafond met een relatief laag maximaal gebruik profiteren alle inkomensgroepen in absolute termen in dezelfde mate, want elke inkomensgroep kan dan gemiddeld het voordeel verzilveren. Dat levert relatief meer koopkrachtwinst op bij de lage inkomensgroepen. Bij een hoger tariefplafond groeit het profijt bij hogere inkomensgroepen omdat deze gemiddeld genomen meer energie gebruiken, en dan voor een groter deel van hun gebruik voordeel hebben van het plafond.
- De voorgenoemde maatregelen in de energiebelasting liggen het meest voor de hand om in te zetten als dekking. Deze waren bedoeld als directe verlichting van de energierekening voor huishoudens. Daar is minder noodzaak toe als er een plafond geldt. Onderliggend geldt dan wel dat huishoudens die nog een vast energiecontract hebben hun voordeel van de verlaagde energiebelasting verliezen, en geen profijt hebben van het prijsplafond. Bij de uiteindelijke vormgeving van het plafond moet ook worden bezien of bedrijven die voordeel hadden van de EB verlagings in dezelfde mate profiteren van het tariefplafond.

Bijlage I: Overzicht Augustusbesluitvorming

in miljoenen euro, + is saldobelastend	2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc
Incidenteel pakket koopkracht	50	10.173	227	37	93	113	0
Verlaging Energiebelasting	0	5.422	0	0	0	0	0
Reservering fonds betalingsachterstanden	0	50	0	0	0	0	0
Uitstel schuif energiebelasting naar 2024	0	-246	0	0	0	0	0
Energietoeslag (€ 1300)	0	1.400	0	0	0	0	0
Enmalig verhogen zorgtoeslag met € 412	0	2.117	0	0	0	0	0
Enveloppe armoede & schulden	50	75	75	0	0	0	0
Inkomensafhankelijke huurverlaging 1/7	0	0	0	0	0	0	0
Verhogen beurs uitwonende studenten	0	12	18	37	93	113	0
Intensivering nationaal isolatieprogramma	0	150	150	0	0	0	0
Maatregel brandstofaccijns	0	1.193	-16	0	0	0	0
Structureel pakket	111	5.346	4.449	3.220	3.098	3.087	3.174
Verhoging WML	22	3.208	2.073	863	833	811	532
IOAOW verlagen 2023, afschaffen 2025	0	-496	-151	0	0	0	0
Verhoging huurtoeslag met 203 euro	25	187	325	325	325	325	325
Kindgebonden budget	65	732	485	248	134	133	100
Kinderopvangtoeslag naar 96%	0	0	6	80	102	113	113
Arbeidskorting	0	500	500	500	500	500	500
Verlaging tarief eerste schijf IB	0	700	700	700	700	700	1.000
Investering MKB	0	500	500	500	500	500	600
w.v. tarief box 2	0	70	-1	-1	-1	-1	-1
w.v. verhogen EIA/MIA/VAMIL	0	150	150	150	150	150	150
w.v. verhogen WKR	0	50	50	50	50	50	50
w.v. Aof-premie kleine werkgevers	0	230	301	301	301	301	401

Caribisch NL

0 16 12 4 4 4 4

- Daarnaast heeft de Europese Commissie voorstellen gedaan voor een inframarginale heffing en een solidariteitsheffing. De aangekondigde mijnbouwheffing sluit aan bij solidariteitsheffing en is al ingezet voor het koopkrachtpakket. Bij de inframarginale heffing is het zeer onzeker of deze extra middelen zal opleveren en op welke manier de heffing wordt uitgewerkt.

6 Vragen fractievoorzitters energie-intensief mkb

Vraag: waar zit het probleem van het energie-intensieve MKB?

- Op macroniveau presteert het Nederlandse bedrijfsleven goed: hoge winstgevendheid, lage faillissementen, weinig werkloosheid. De reden dat inflatie zich verbreedt (en er dus bredere prijsstijgingen zijn dan energie) is dat hogere energieprijzen grotendeels worden doorberekend in hogere afzetprijzen.
- Er zijn wel bepaalde sectoren in het energie-intensieve mkb waar het voor een deel van de bedrijven moeilijker gaat (bijv: bakkers, slagers, sauna's). Het probleem is dus specifiek.
- Anders dan de sluiting van bedrijfssectoren ten tijde van corona zijn de hogere energieprijzen immers niet direct veroorzaakt door maatregelen van de overheid. De gevolgen hiervan zijn dus in belangrijke mate ondernemersrisico. Bedrijven die dit risico hebben afgedekt door langlopende energiecontracten af te sluiten hebben moeten niet hun hele voordeel zien verdwijnen.
- De situatie vraagt dus om een specifieke en afgebakende oplossing voor het energie-intensieve mkb die ruimte laat voor ondernemersrisico (niet de hele 'pijn' wegneemt) en verduurzamingsprikkel zo goed mogelijk in stand houdt.
- Het richten van steun door het afbakenen van sectoren obv SBI-codes, zoals ten tijde van corona gebeurde, ligt nu minder voor de hand omdat SBI-codes maar beperkt onderscheidend zijn voor energieverbruik van ondernemingen. Daarmee wordt het ook de vraag of onderscheid obv SBI-code juridisch houdbaar zal zijn.
- Voor dekking van eventuele additionele maatregelen kan o.a. overwogen worden elementen van de envelop bedrijfsleveninvesteringen uit augustus van 500mln (oplopend tot 600mln struc; m.n. verlaging aof-premie en verhoging EIA/MIA/VAMIL) te heralloceren.

Vraag: welke typen maatregelen zijn mogelijk om het energie-intensieve mkb te ondersteunen (ondersteunde obv eerdere inventarisatie van EZK):

1. Maatregelen energiebesparing: intensivering van bestaande (fiscale) subsidies voor verduurzaming om onrendabele top te verkleinen en ondersteuning/advies voor het mkb, o.a.:
  - a. VEKI uitbreiden (tot 80mln)
  - b. Fixteams klein MKB (ondersteuning/advies) (20mln)
  - c. DEI+ uitbreiden (tot 50mln)
  - d. Subsidieregeling verduurzaming MKB uitbreiden (10-20mln)

Overwegingen:

- o Grijpt aan bij de bron van het probleem (hoog energieverbruik)
- o Gericht op energie-intensieve bedrijven
- o Maatregelen zijn tijdelijk
- o Veel mkb-ers ('bakker om de hoek') hebben maar beperkte mogelijkheden om te verduurzamen te verlagen dus wordt hier weinig mee geholpen.
- o Waarschijnlijk weinig tot geen lastenverlichting op de korte termijn
- o Directe effecten op verduurzaming onzeker: naar verwachting is de onrendabele top bij energiebesparing momenteel door hoge energieprijzen al klein (dus verduurzamingspotentie wordt ook zonder subsidie gerealiseerd).
- o Bij VEKI momenteel 33% van huidig 2022 budget ongebruikt

2. Generieke maatregelen gericht op het mkb: deze maatregelen zijn niet gericht op energie-intensieve bedrijven maar dergelijke bedrijven profiteren wel het meest, o.a:
  - a. Verlagen EB gas 1^e schijf (121mln per eurocent tot max 5mld/jr)
  - b. Aanpassing bestaande garantiefaciliteiten (BMKB, GO)
  - c. Compensatie energiekosten mkb via energieleveranciers, effect gelijkend op prijsplafond (kosten onbekend)

Overwegingen:

- Maatregelen niet gericht: fors deel van steun komt terecht bij bedrijven die het niet nodig hebben.
- Lagere EB gas zorgt voor direct lagere lasten; effect evenwel klein gezien zeer forse autonome prijsstijging
- Verlaging EB gas staat haaks op klimaatbeleid en is moeilijk terug te draaien; risico dat het structureel wordt
- Garantiereregelingen leiden tot liquiditeitssteun; niet helder dat daar een probleem zit.
- Zeer onzeker of compensatieregeling energiekosten uitvoerbaar is door energieleveranciers.
- Om gerichtheid te verbeteren zou in verdere uitwerking van deze maatregel uitgezocht moeten worden of criteria toegevoegd kunnen worden dat i) bedrijven een bepaald minimum energieverbruik relatief tot omzet hebben en ii) steun terugbetaald moet worden indien bedrijf winst maakt.

7 compensatie energierekening zwembaden, ijsbanen, buurthuizen, etc

U vraagt of er compensatie mogelijk is voor de energierekening van maatschappelijke voorzieningen, zwembaden, scholen, buurthuizen, etc.

Antwoord:

- Wij adviseren om geen compensatie te leveren voor maatschappelijke voorzieningen voor stijgende energieprijzen. Een eerste zeer grove inventarisatie levert circa 1,8 miljard aan mogelijke verzoeken tot compensatie op (zie bijlage 1). Voor zwembaden en ijsbanen is dit bijvoorbeeld circa 280 miljoen, voor buurthuizen circa 8 miljoen, musea circa 37 miljoen en bibliotheken 18 miljoen. Op dit moment zijn er bij ons nog geen claims ontvangen van departementen en sectoren; in de media vragen energie intensieve sectoren wel om steun. Wat illustratieve voorbeelden zijn opgenomen in bijlage 2.
- Compensatie bij een deel van de organisaties leidt in onze ogen tot de roep om compensatie in de gehele collectieve sector voor de energierekening. Ervaring bij de covid-steun leert dat compensatie lastig valt af te bakenen. Daarnaast is de situatie heel anders dan bij Covid, toen de overheid sectoren sloot. Ook staat compensatie energiebesparing en energietransitie in de weg.
- Eenmaal per jaar worden de begrotingen van de departementen geïndexeerd voor de loon- en prijsontwikkeling. Dit gebeurt bij Voorjaarsnota op basis van de CEP-raming van het CPB. De prijsbijstelling is een structurele tranche en bedroeg voor 2022 ruim 2 miljard voor de Rijksbegroting. Voor de prijsbijstelling tranche 2023 staat reeds cumulatief 15,1 miljard gereserveerd, waarvan 2,9 miljard in 2023. In bijlage 3 vindt u de verdeling hiervan per begroting.
- Indien toch wordt besloten over te gaan tot compensatie voor (een deel van) de genoemde sectoren/ begrotingen zal dit moeten worden ingepast onder het uitgavenplafond. Voor beleidsmatige verhogingen van de prijscompensatie wordt het uitgavenplafond niet gecorrigeerd.

Bijlage 1: eerste inventarisatie meerkosten stijgende energieprijzen per begroting

Departement / onderwerp (miljoenen euro)	2023
VWS	
Amateursport	100
Zwembaden en ijsbanen	280
Zorgaanbieders in Zvw en Wlz	300
OCW	
Universiteiten	148
Hogescholen	46
MBO	94
Funderend onderwijs (PO, VO, speciaal onderwijs)	291
Musea	37
Bibliotheken	18
Overige culturele instellingen	PM
Theaters	23
Bioscopen	11
GF/PF + waterschappen	
Compensatie Gazprom-gemeenten Q4 2022	17
Wijkcentra/buurthuizen	9
SW-bedrijven	10
Uitvoeringskosten	PM
Zuiveringsinstallaties (waterschappen)	42
Ambtelijke huisvesting	30-50
Straatverlichting (gemeente + provinciaal)	60
BZK	
Rijksvastgoed	31
JenV	
Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI)	34
Rechtspraak	6
Politie	59
Asiel (COA)	10
LNV	
Visserij	10
Borgstelling Glastuinbouw	30
Defensie	
Vastgoed	60
Brandstof	75
Buitenlandse Zaken	
Vastgoed	15

*Dit overzicht is een eerste inventarisatie van de meerkosten waarbij is uitgegaan van een stijging van de energieprijzen van 151% (Bron: CBS). Er zijn tot op heden geen claims ontvangen van departementen. Dit overzicht geeft een inschatting van de extra energiekosten op basis van de stijging van de energieprijzen. Er zijn geen gedragseffecten meegenomen in deze cijfers.

Bijlage 2: illustratieve voorbeelden

Om illustratief een beeld te krijgen van de mogelijke gevolgen van de stijgende energieprijzen staat hieronder voor een paar sectoren een nadere toelichting inclusief mogelijke oplossingen:

- Amateursportverenigingen: Naar schatting is voor sportverenigingen (excl. zwembaden) circa 16% van de totale kosten besteed aan energiekosten (energieverbruik per m2 is naar schatting circa een factor drie lager dan bij zwembaden/ ijsbanen; zie hieronder). Dit is relatief hoog. De reserves zijn relatief beperkt, maar contributies kunnen verhoogd worden (veel verenigingen plannen dit ook te doen). Ook kan de temperatuur in de kantine worden aangepast. Daarnaast hebben veel verenigingen relaties met gemeenten (al dan niet via huur), en is dat een logisch eerste loket om aan te kloppen bij financiële problemen. Compensatie zou nu ca. 100 mln kosten.
- Zwembaden en ijsbanen: relatief hoog energieverbruik. Na afloop van het energiecontract kunnen de energielasten stijgen van 15-20% naar 50% van de exploitatie. Reserves zijn vaak beperkt, ook is het verhogen van de toegangsprijzen niet (direct) mogelijk door gemeentelijke afspraken. Een alternatief is dat zwem- en ijsbanen het gesprek aangaan met gemeenten over het toch opheven van de prijzen, of om financiële steun van de gemeenten te vragen. Bij covid zijn gemeenten gecompenseerd voor zwem- en ijsbanen. BZK is aan het inventariseren wat er eventueel gedaan kan worden voor gemeenten. Compensatie voor energie zou nu circa 280 miljoen kosten.
- De Dienst Justitiële Instellingen (DJI): energiekosten (ca. 1% omvang begroting) vanwege de exploitatie van een groot aantal gebouwen, inclusief gevangenissen. Er is echter geen directe noodzaak voor compensatie, aangezien DJI een agentschap is. Een negatief resultaat als gevolg van hogere energiekosten kan daardoor in het eigen vermogen lopen, waarbij vervolgens de keuze gemaakt kan worden om een negatief eigen vermogen bij voorjaarsbesluitvorming aan te zuiveren. Eigen vermogen is juist voor risico's. Ditzelfde geldt voor andere JenV-uitvoeringsorganisaties.
- Zorgaanbieder: nog geen concrete signalen van zorgaanbieders die door energieprijzen in de problemen komen. In 2022 kunnen incidentele tegenvallers ontstaan door de energieprijzen, mede omdat de tarieven niet tijdens het jaar worden geïndexeerd. Voor 2023 wordt in principe geen probleem voorzien als indexatie van tarieven kan plaatsvinden op basis van MEV (in lijn met het beschikbare budget). Het profiel van energieverbruik verschilt sterk per categorie zorgaanbieder. Twee voorbeelden:
  - Ziekenhuizen kennen relatief tot andere zorg energie-intensieve processen. In het Erasmus MC zijn energie en onderhoud samen 1,5% van de lasten in 2021.
  - Verpleeghuizen kennen energie-extensieve processen, maar de verouderde behuizing (gemiddeld energielabel C) en permanente aanwezigheid van bewoners vraagt relatief veel verwarming. In verpleeghuis Waardenburg (willekeurig gekozen) is energie 1,5% van de lasten in 2020.
- Onderwijs en cultuur: grote diversiteit tussen instellingen. Stijgende kosten zijn afhankelijk van o.a. looptijd van het energiecontract en de duurzaamheid van het pand. Enkele voorbeelden van prijsstijgingen:
  - *Funderend onderwijs*: energiekosten zijn in 2021 ca. 1% van de totale omvang. Een totaalbeeld van de stijgingen ontbreekt. De PO-raad krijgt signalen van prijsstijgingen tussen de 110% en 800%. In enkele gevallen gaat het om zeer grote bedragen. Bijv. bij scholenkoepel OMO steeg de energierekening van 1,2 mln. naar 15 mln. Bij scholen waar de energiecontracten langer doorlopen, is de stijging veel beperkter.
  - *Hoger onderwijs*: energiekosten zijn in 2021 bij universiteiten ca 1,9% van de omvang, bij hogescholen 0,8% en bij mbo instellingen 1,1%. Er worden stijgingen verwacht. Bijv. bij de Hogeschool Rotterdam is in 2022 sprake van een stijging van 50% ten opzichte van 2021. De Universiteit Utrecht houdt rekening met een verdrievoudiging van de kosten van ca. 16 mln. in 2021 naar 48 mln. in 2023.
  - *Cultuur*: bij bijv. musea zijn de energiekosten in 2021 ca. 2,4% van de totale omvang. Vanuit musea komen er signalen van stijgende energiekosten. De Museumfabriek heeft een verdrievoudiging van de energiekosten van 2021 naar 2023. Museum Thorn sluit in de winter een aantal maanden de deuren, vanwege de energiekosten.

- Een deel van de onderwijsinstellingen heeft bovenmatige reserves waardoor compensatie niet per se in de rede ligt.

Bijlage 3: Reservering prijsbijstelling 2023 per begroting

In miljoenen euro	2023	2024	2025	2026	2027
Totale reservering prijsbijstelling H80	2.945	4.297	5.669	6.817	7.792
Waarvan Tranche 2023:	2.945	3.034	3.095	3.072	2.983
De Koning	1	1	1	1	1
Staten-Generaal	4	4	4	4	4
HCVS	2	2	2	2	2
Algemene Zaken	2	2	2	2	2
Koninkrijksrelaties	3	3	3	3	4
Veiligheid en Justitie	175	173	171	171	173
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	82	74	73	71	70
Onderwijs, Cultuur en Wetenschap	1.012	1.012	1.016	1.018	1.018
Nationale Schuld	1	1	1	1	1
Financiën	67	62	61	60	60
Defensie	82	80	80	80	81
Infrastructuur & Milieu	72	71	68	62	60
Economische Zaken	56	54	49	48	47
Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit	43	39	41	36	34
Sociale Zaken en Werkgelegenheid*	45	45	48	48	46
Volksgesondheid, Welzijn en Sport*	68	63	61	61	62
Wonen en Rijksdienst	0	0	0	0	0
Nationaal Groeifonds	62	83	84	65	41
Gemeentefonds	10	10	10	10	10
Infrastructuurfonds	340	304	321	323	289
BES-fonds	0	0	0	0	0
Delta Fonds	78	66	59	60	64
Defensiematerieelbegrotingsfonds	275	270	268	257	254
Aanvullende Post**	467	616	673	688	659

*Voor SZW en VWS geldt naast de reguliere loon- en prijsbijstelling separaat een systematiek voor de premiegefinancierde uitgaven. Deze bedragen zijn niet opgenomen in deze tabel.

**De overhevelingen vanaf de Aanvullende Post naar de begrotingen worden dit najaar verwerkt in de grondslagen van de begrotingen, waardoor er een licht vertekend beeld is per begroting.

Vragen 16-09

1. Wanneer kunnen de energieleveranciers een plafond (vaste prijs, fluctuerende subsidie, vast volume) uitvoeren? -> Uitgezet bij leveranciers ism EZK
2. Hoe ziet de variant van het energieplafond eruit?
  - o Inventarisatie orde grootte parameters -> opzet EZK/AFEP
  - o Vergelijk variant PvdA GL -> AFEP
  - o In kaart brengen aantallen HHs geraak/volledig gebruik gedekt -> AFEP
  - o Hoe concreet kunnen we worden op maandag/dinsdag? Proeftekstje -> AFEP
3. Doorrekening effecten tariefplafond tov EB in augustus pakket
  - o Vergelijking ink effecten varianten 2, 3 en tussenvariant -> uitgezet SZW
  - o Verdeling bedrijven huishoudens -> AFEP/FZ
  - o Worden zelfde aansluitingen geraakt door EB maatregelen als door plafond? Is dat kleinverbruik? -> Check EZK
4. Overzicht dekking van tariefplafond, obv eerder concept notitie incl tabel koopkracht maatregelen die meest inwisselbaar zijn -> AFEP/IRF
5. Laatste inzichten EU pakket. Wat is laatste stand op gebied beide heffingen en verordening op terugsluis aan huishoudens via bijv tariefplafond? -> BFB/FZ
6. Energie intensief MKB wat is er mogelijk? Korte schets wat speelt, welke opties zijn er en generieke tekst zoals aangekondigd kan worden dinsdag. -> IRF
7. Maatschappelijke voorzieningen, zwembaden, scholen, buurthuizen et c.
  - o Wat speelt er? Wat zou kunnen? -> IRF
8. Accijnzen, deel reservering van 900 voor ingezet nu 700. Eerdere stukje over tabelcorrectie etc nog even delen want was nog niet bekend ->FZ

Van:
Aan:
Cc:

Persoonsgegevens

Onderwerp: RE: Vragen antwoorde fractievoorzitters
Datum: zondag 18 september 2022 13:42:53
Bijlagen: [5 stand van zaken Commissievoorstel energiemarkt.docx](#)
[3 vraag indicatieve inkomenseffecten tariefplafond.docx](#)
[2 Vormgeving Variant 18-09.docx](#)
[8 acciins achtergrond.docx](#)
[4 Concept dekkingsopties 18-09.docx](#)
[speaking notes 18-09.docx](#)
[6 Vragen fractievoorzitters energie-intensief mkb 18-9.docx](#)
[0 Vragen 16-09.docx](#)
[3b Vraag bedrijven - huishoudens 18-09.docx](#)
[7 Vraag energievergoeding maatschappelijke sectoren \(aangepast\).docx](#)

Ha Sigrid en Marnix,

Bijgevoegd treffen jullie de concept antwoorden aan voor het gesprek zo dadelijk.
Met veel dank aan velen voor het hele snelle werk weer.
Komen zo ook geprint.

Tot zo,

Persoonsgegevens

Van: Persoonsgegevens

Verzonden: zaterdag 17 september 2022 16:25

Aan:

Persoonsgegevens

Onderwerp: Vragen antwoorde fractievoorzitters

Hoi Sigrid,

Hieronder de vragen die we hebben uitgezet en bijgevoegd met dank aan al onze snelle collega's de eerste antwoorden.
Niet alles is binnen en hier en daar ook in concept.
We lopen je straks even door eea heen.

Tot straks,

Persoonsgegevens

1. Wanneer kunnen de energieleveranciers een plafond (vaste prijs, fluctuerende subsidie, vast volume) uitvoeren?
2. Hoe ziet de variant van het energieplafond eruit?
  - a. Inventarisatie orde grootte parameters
  - b. Vergelijk variant PvdA GL
  - c. In kaart brengen aantallen HHs geraak/volledig gebruik gedekt
  - d. Hoe concreet kunnen we worden op maandag/dinsdag?
3. Doorrekening effecten tariefplafond tov EB in augustus pakket
  - a. Vergelijking ink effecten varianten 2, 3 en tussenvariant
  - b. Verdeling bedrijven huishoudens
  - c. Worden zelfde aansluitingen geraakt door EB maatregelen als door plafond? Is dat kleinverbruik?
4. Overzicht dekking van tariefplafond, obv eerder concept notitie incl tabel koopkracht maatregelen die meest inwisselbaar zijn
5. Laatste inzichten EU pakket. Wat is laatste stand op gebied beide heffingen en verordening op terugluis aan huishoudens via bijv tariefplafond?
6. Energie intensief MKB wat is er mogelijk? Korte schets wat speelt, welke opties zijn er en generieke tekst zoals aangekondigd kan worden dinsdag.
7. Maatschappelijke voorzieningen, zwembaden, scholen, buurthuizen et c.
  - a. Wat speelt er? Wat zou kunnen?
8. Accijnzen, deel reservering van 900 voor ingezet nu 700. Eerdere stukje over tabelcorrectie etc nog even delen want was nog niet bekend

Vragen 16-09

1. Wanneer kunnen de energieleveranciers een plafond (vaste prijs, fluctuerende subsidie, vast volume) uitvoeren?
2. Hoe ziet de variant van het energieplafond eruit?
  - a) Inventarisatie orde grootte parameters
  - b) Vergelijk variant PvdA GL
  - c) In kaart brengen aantallen HHs geraak/volledig gebruik gedekt
  - d) Hoe concreet kunnen we worden op maandag/dinsdag?
3. Doorrekening effecten tariefplafond tov EB in augustus pakket
  - a) Vergelijking ink effecten varianten 2, 3 en tussenvariant
  - b) Verdeling bedrijven huishoudens? Worden zelfde aansluitingen geraakt door EB maatregelen als door plafond?
4. Overzicht dekking van tariefplafond, obv eerder concept notitie incl tabel koopkracht maatregelen die meest inwisselbaar zijn
5. Laatste inzichten EU pakket. Wat is laatste stand op gebied beide heffingen en verordening op terugsluis aan huishoudens via bijv tariefplafond?
6. Energie intensief MKB wat is er mogelijk? Korte schets wat speelt, welke opties zijn er en generieke tekst zoals aangekondigd kan worden dinsdag.
7. Maatschappelijke voorzieningen, zwembaden, scholen, buurthuizen et c.
  - a) Wat speelt er? Wat zou kunnen?
8. Accijnzen, deel reservering van 900 voor ingezet nu 700. Eerdere stukje over tabelcorrectie etc nog even delen want was nog niet bekend.

5. Commissievoorstel energiemarkt

Belangrijkste elementen:

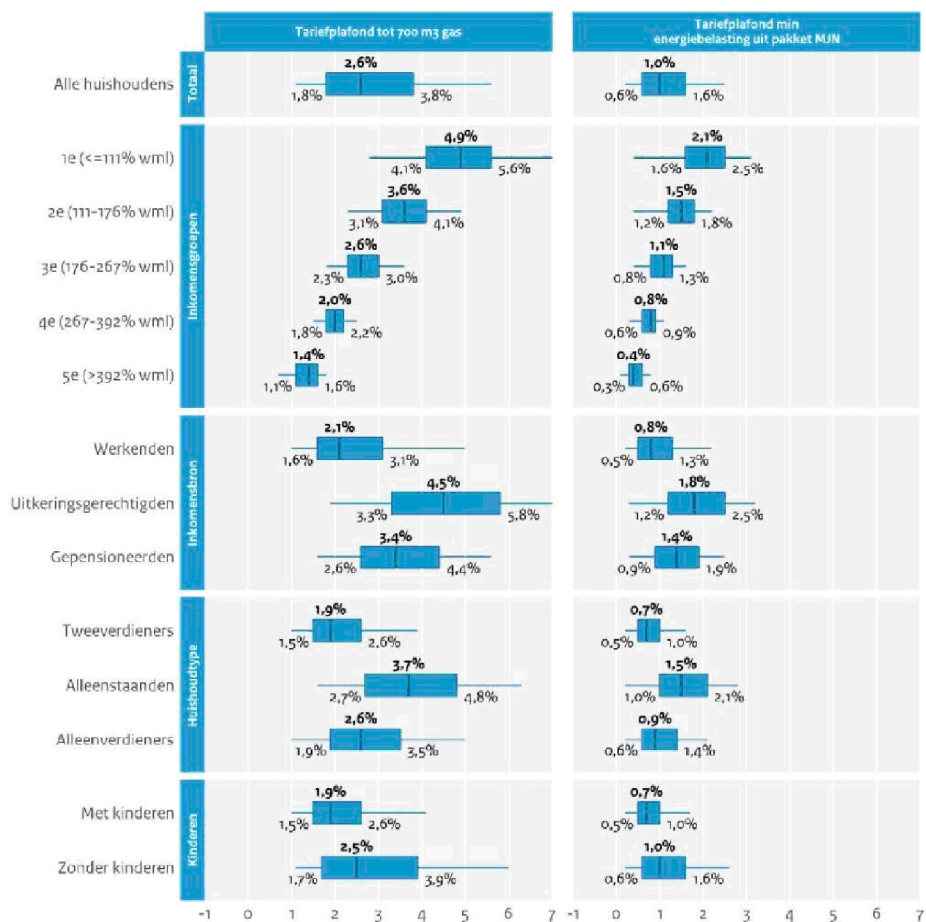
- Vermindering elektriciteitsconsumptie in de maanden november tot en met maart;
  - Een inspanningsverplichting om maatregelen te nemen om het maandelijks elektriciteitsverbruik met 10% te reduceren t.o.v. het gemiddelde verbruik van de afgelopen 5 jaar;
  - Resultaatverplichting om per lidstaat het aantal piekuren, waarin elektriciteit het duurst is, met 5% te reduceren
  - Het kabinet steunt reductie elektriciteitsconsumptie. Deze laat ook ruimte voor nationale aanpak. Kabinet bestudeert voorstel t.a.v. reduceren piekuren maar hecht belang aan mogelijkheid tot passende nationale aanpak en praktische uitvoerbaarheid.
- Cap inkomsten inframarginale technologieën
  - Voorstel verplicht lidstaten om de marktopbrengsten (=omzet) voor producenten van elektriciteit geproduceerd door middel van inframarginale technologieën te maximaliseren op 180 euro/MWH. Doordat de elektriciteitsprijs hier door de hoge gasprijs regelmatig boven ligt, komt hierdoor budget beschikbaar dat moet worden gebruikt om huishoudens te ontlasten. De cap is op een niveau gezet dat ervoor moet zorgen dat het aantrekkelijk blijft in infra-marginale technologieën te investeren.
  - Het kabinet staat positief tegenover het voorstel van de Commissie om de infra-marginale opbrengsten af te romen die ontstaan doordat de inkomsten van bepaalde elektriciteitsproducenten sterk gestegen zijn door de hoge elektriciteitsprijzen, terwijl daar voor hen geen hogere productiekosten tegenover staan. Kabinet bestudeert de wijze waarop nationale uitvoering aan de doelen van het voorstel kan worden gegeven, ook door te kijken naar alternatieve maatregelen die hetzelfde doel dienen.
- Ontlasting consumenten / prijsregulering retailmarkt
  - LS krijgen meer ruimte om prijsregulering in de retailmarkt toe te passen, ook voor kleine-en middelgrote bedrijven.
  - Het kabinet steunt het uitgangspunt van de maatregel om consumenten zo spoedig mogelijk tegemoet te komen en zal nationale ruimte bepleiten wat betreft de in implementatie van deze maatregel.
- Tijdelijke solidariteitsheffing voor fossiele energiebedrijven
  - Het voorstel voor bedrijven actief in de olie-, gas-, kolen- en raffinage-branche. Deze tijdelijke solidariteitsheffing betreft met terugwerkende kracht de fiscale winst van deze bedrijven over uitsluitend het boekjaar 2022.
  - Het kabinet steunt het doel van het belasten van fossiele energiebedrijven die nu hoge winsten maken met het doel koopkrachtondersteuning van huishoudens mogelijk te maken. In dat kader beraadt het kabinet zich op een mogelijke solidariteitsheffing via een verhoging van de mijnbouwheffingen voor olie- en gasproducenten in Nederland. Het is voor het kabinet van belang dat er voldoende ruimte bestaat om op nationaal niveau alternatieve maatregelen te treffen die hetzelfde doel nastreven als de tijdelijke solidariteitsheffing die de Commissie voorstelt in plaats van het voorstel van de Commissie, dan wel in aanvulling daarop.

Proces:

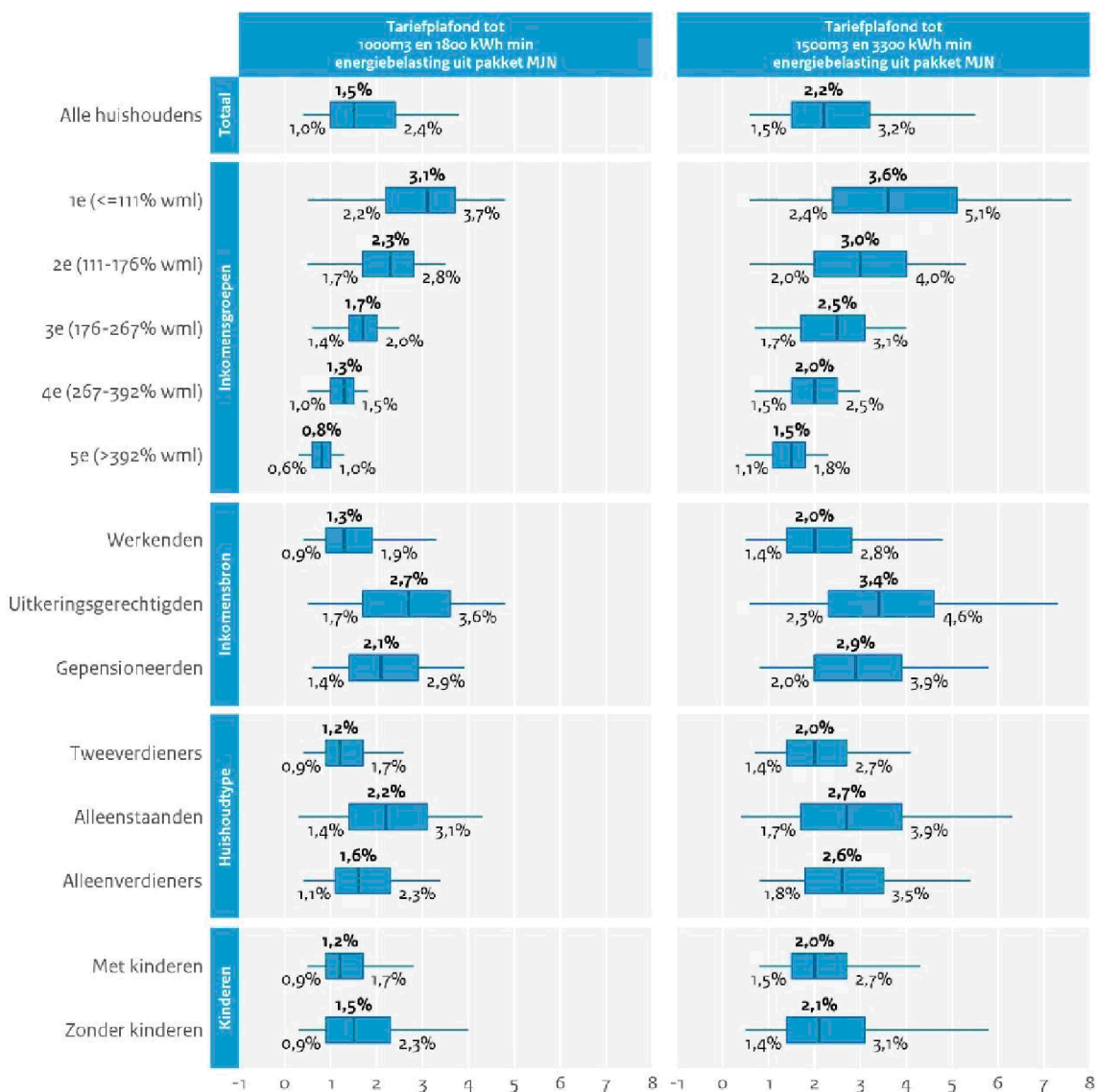
- Besluitvorming in Raad voorzien voor 30 september a.s. Bij goedkeuring per direct van kracht zodat lidstaten aan uitvoering kunnen beginnen.

3 Vraag: wat zijn de indicatieve effecten van een prijsplafond ten opzichte van de voorgenomen verlaging energiebelasting?

- Onderstaand vindt u twee figuren waarbij indicatief de effecten worden getoond van kortingen op het leveringstarief voor gas met € 1,21 per m³ en €0,242 per kWh (beiden incl. BTW) in plaats van het voorgenomen pakket voor verlagen energiebelasting. De indicatieve effecten van deze schuif zijn weergegeven voor een korting tot een maximum verbruik van a) 700 m³ gas en 1.650 kWh elektriciteit; b) 1.000 m³ gas en 1.800 kWh elektriciteit (adviseren we nu naar 2100 te stellen); en c) 1.500 m³ gas en 3.300 kWh elektriciteit. In deze berekening wordt het daadwerkelijk verbruik (gecorrigeerd voor gemiddeld verbruik 2022) van alle huishoudens meegenomen.
- Deze figuren laten niet het werkelijke effect van een tariefplafond zien. Het maakt alleen inzichtelijk wat de koopkrachtverbetering zou zijn als alle huishoudens per eenheid gebruik een vaste korting zouden krijgen. Dit houdt geen rekening met de werkelijke ontwikkeling van de energieprijzen en geen rekening met het aandeel vaste contracten. Het leveringstarief is voor alle huishoudens gelijk in deze berekening. In de werkelijkheid is de spreiding van effecten groter bij een tariefplafond: Huishoudens met een laag vast tarief ervaren geen effect, terwijl huishoudens met een hoog instaptarief sterkere effecten ervaren.
- In de standaard koopkrachtplaatjes (bij SZW & het CPB) zal een prijsplafond alleen zichtbaar worden in de inflatie (net als bij de EB verlaging). Dan valt het effect dus gelijk uit over alle inkomensgroepen, ondanks het in absolute termen hogere gebruik van energie bij de hogere inkomensgroepen en ondanks het grotere aandeel van de energieprijzen ten opzichte van het besteedbaar inkomen in de lagere inkomensgroepen. Het veranderde koopkrachteffect ten opzichte van de voorgenomen verlaging van de energiebelasting ziet dan alleen op het extra budget wat met het plafond gepaard gaat, en of het aandeel van bedrijven in het budgettaire beslag wijzigt (wat bij een plafond tot 1000 kuub en 1800 kWh niet significant lijkt te verschillen). Onderliggend komt het voordeel wel terecht bij de huishoudens die het meest getroffen zijn door de hogere energieprijzen (die hebben immers het grootste voordeel van het prijsplafond).
- In het algemeen geldt dat bij een tariefplafond met een relatief laag maximaal gebruik alle inkomensgroepen in absolute termen in dezelfde mate profiteren, want elke inkomensgroep kan dan gemiddeld het voordeel verzilveren. Dat levert relatief meer koopkrachtwinst op bij de lage inkomensgroepen. Bij een hoger tariefplafond groeit het profijt bij hogere inkomensgroepen omdat deze gemiddeld genomen meer energie gebruiken, en dan voor een groter deel van hun gebruik voordeel hebben van het plafond.
- Dit kan worden geïllustreerd met de twee opties in figuur twee. In de tweede optie uit figuur twee (plafond tot 1.500 m³ gas en 3.300 kWh elektriciteit) ligt het plafond hoger dan het gemiddelde verbruik (ca. 1.200 m³ gas en 2.400 kWh elektriciteit), waardoor veel huishoudens niet volledig gebruik maken van het tariefplafond. Deze maatregel is hierdoor minder nivellerend dan de eerste optie in figuur twee (plafond tot 1.000 m³ gas en 1.800 kWh elektriciteit). Hoeveel huishoudens volledig gebruik kunnen maken van het tariefplafond hangt wel af van hoeveel besparing in gebruik komend jaar zal worden gerealiseerd.
- In de figuren is nog niet de voorgenomen schuif van (een deel van) de energietoeslag meegenomen. Dit zal voor 2023 een minder goede koopkrachtontwikkeling betekenen voor het laagste kwintiel en de groep uitkeringsgerechtigden.
- De voorgenomen maatregelen in de energiebelasting liggen het meest voor de hand om in te zetten als dekking. Deze waren bedoeld als directe verlichting van de energierekening voor huishoudens. Daar is minder noodzaak toe als er een plafond geldt. Onderliggend geldt dan wel dat huishoudens die nog een vast energiecontract hebben hun voordeel van de verlaagde energiebelasting verliezen, en geen profijt hebben van het prijsplafond.

Figuur 1: Inkomenseffecten tariefplafond 700 m3 gas en 1.650 kWh elektriciteit en inkomenseffecten van dat tariefplafond minus EB uit augustuspakket

Figuur 2: Inkomenseffecten tariefplafond tot 1.000 m3 gas en 1.800 kWh elektriciteit en inkomenseffecten tariefplafond tot 1.500 m3 gas en 3.300 kWh elektriciteit, beiden met het EB augustuspakket teruggedraaid.

2. Vormgeving variant

2. a) Inventarisatie orde grootte parameters

- U wordt geadviseerd het maximumverbruik op 1000 m3 gas en 2100 kWh te zetten.
  - Met 1000m3 gas en 2100 kWh bereikt u bijna 60% van de huishoudens volledig indien ze 20% besparen t.o.v. 2020 en 50% indien huishoudens 15% besparen. Behoud van een besparings- en verduurzamingsprikkel voor huishoudens is belangrijk voor de energieleveringszekerheid én een Europese voorwaarde voor het invoeren van een generiek tariefplafond. Het is daarom raadzaam om een maximumverbruik te kiezen beneden het gemiddelde verbruik in normale tijden (1200 m3 gas en 2800 kWh elektra). Hierdoor betaalt een groep huishoudens over het gedeelte boven het maximumverbruik nog steeds de hoge marktprijzen waardoor het prijseffect om te besparen en verduurzamen in stand blijft.
  - Een maximumverbruik van 1000 m3 gas komt overeen komt met het gemiddelde gasverbruik van de huishoudens in het tweede en derde inkomenskwintiel gecorrigeerd voor de benodigde 20% besparing. De gasrekening bepaalt het overgrote deel van de totale energierekening. Het tweede en derde inkomenskwintiel kan, in tegenstelling tot een deel van het eerste inkomenskwintiel, geen gebruik maken van de energietoelage maar komt ook in steeds grotere betalingsproblemen vanwege de hoge energierekening.
- Een maximumtarief voor elektriciteit en/of gas tot een bepaald verbruik per huishouden heeft als grote voordeel dat het huishoudens financiële compensatie én zekerheid biedt betreft hun energierekening. Het grijpt het probleem direct bij de kern aan doordat de overheid het risico van schommelende energieprijzen overneemt. Hierdoor weten huishoudens beter hoe hun energierekening eruit gaat zien. Daarnaast wordt energiebesparing op het verbruik van boven de maximumgrens nog steeds gestimuleerd en, bij een hoog genoeg tariefplafond, wordt ook de besparingsprikkel bij het verbruik daaronder behouden.
- Deze eis, behoud van een energiebesparingsprikkel, stelt de Europese Commissie ook aan een tariefplafond voor alle huishoudens. De recente voorstellen van de Europese Commissie bieden nu meer mogelijkheden dan voorheen om in te grijpen in de energiemarkt en daardoor de stijging van de energieprijzen te dempen, bijvoorbeeld door middel van een tariefplafond voor huishoudens tot een maximumverbruik.
- Er zijn verschillende parameters waarover besloten moet worden:
  - Het tariefplafond
  - Het maximumverbruik voor gas en elektra
- Des te hoger het tariefplafond, des te groter de prikkel is om te besparen voor huishoudens. Tegelijkertijd moet in acht worden genomen dat een deel van de huishoudens, die al veel energie hebben bespaard, nog steeds hun noodzakelijk energieverbruik niet meer kunnen betalen (zie ook antwoord 2b).
- Hoe hoger de grens voor maximumverbruik voor gas en elektra, des te minder de prikkel voor huishoudens om energie te besparen (ook afhankelijk uiteraard van het tariefplafond). Het maximumverbruik is in grote mate bepalend voor hoe het profijt van het tariefplafond neerslaat bij verschillende inkomensgroepen (zie ook antwoord 2c).
- Het aantal bedrijfsaansluitingen bij leveranciers is op dit moment 518.500, waarbij het vooral zal gaan om de midden- en kleinbedrijven die inkopen bij leveranciers. Grootverbruikers van energie kunnen onder voorwaarden ook direct bij energieproducenten inkopen.

2b) Hoe ziet PvdA/GL variant eruit?

- De partijen willen tot een gebruik van 1500 kuub gas en 3300 kWh elektra de prijs voor huishoudens vastleggen op het niveau van januari 2022. Het gemiddelde variabele leveringstarief voor leveranciers aan consumenten was op 1 januari 2022 1,20 per m3 gas en 0,32 per kWh elektriciteit.
- Een tarief van 01-01-2022 is aanzienlijk hoger dan de gemiddelde tarieven in 2021. Het gemiddelde tarief van 2022 is tot en met augustus 1,52 euro per m3 gas en 0,40 euro per kWh elektriciteit (tabel 1).
- Met het PvdA/GL-voorstel wordt eveneens 100% van de huishoudens geraakt en 68% wordt volledig geraakt naar eigen zeggen. Hun voorstel richt zich alleen op huishoudens en niet op bedrijven. Wij wachten de doorrekening af voor precieze details.

Tabel 1: ontwikkeling variabele gas- en elektriciteitsprijzen voor consumenten

Datum	Gem. 2021	Gem. 2022 ¹	jan-22	feb-22	mrt-22	apr-22	mei-22	jun-22	jul-22	aug-22
Gas per m3	0,42	1,52	1,20	1,12	1,85	1,68	1,42	1,22	1,59	2,11
Elektriciteit per kWh	0,11	0,40	0,32	0,30	0,48	0,44	0,36	0,33	0,42	0,50

2c) Hoeveel huishoudens worden geraakt/volledig gedekt bij welke parameters?

- Bij een tariefplafond voor gas en elektra per huishouden wordt 100% van de huishoudens met een elektriciteits- en/of gasaansluiting bereikt. Het is afhankelijk van de gestelde parameters hoeveel procent van de huishoudens volledig voordeel hebben van het tariefplafond, zie hiervoor tabel 2. Dat alle huishoudens bereikt worden betekent dat deze huishoudens geen marktprijzen meer betalen voor enig elektriciteit- als gasverbruik als de prijs in hun energiecontract boven het plafond lag, maar alleen nog het verlaagde tarief. In alle inkomensgroepen kunnen nog steeds vaste energiecontracten voorkomen met een prijs onder het tariefplafond.
- Een voorwaarde van de Europese Commissie is dat er bij een tariefplafond met een maximumverbruiksgrens nog steeds een besparings- en verduurzamingsprikkel blijft voor huishoudens. Het is dus belangrijk om te richten op het noodzakelijke energieverbruik van huishoudens om die prikkel in stand houden. Mochten huishoudens dan meer energie willen gebruiken vanwege het gebruik van luxegoederen, betalen zij daarvoor een (hogere) marktprijs. Een optie daarom zou kunnen zijn om te richten op een besparingsprikkel van 20% ten opzichte van het gemiddelde verbruik in 2020 (1200 m3 gas en 2800 kWh elektra).
- Bij een maximumverbruiksgrens van 1000m3 gas en 2100 kWh per huishouden valt naar verwachting het energieverbruik van bijna 60% van de huishoudens volledig onder het tariefplafond (voor hun volledige gebruik profiteren zij van het verlaagd tarief) indien de huishoudens 20% besparen ten opzichte van 2020. Indien huishoudens 15% besparen bereikt u hiermee minimaal 50% van de huishoudens volledig en indien huishoudens helemaal niet besparen minimaal 40%.
- Bij een aanzienlijk lagere maximumverbruiksgrens, wordt het risico groter dat er huishoudens zijn die al bespaard hebben en nog steeds een redelijk deel van het verbruik o.b.v. marktprijzen moeten betalen wat hen in mogelijke betalingsproblemen brengt.

Tabel 2: Aardgas- en elektriciteitsverbruik per verbruiksdeciël

	VERBRUIK 2020		INCL. 15% BESPARING ²		INCL. 20% BESPARING	
	aardgas	elektra	aardgas	elektra	aardgas	elektra
(temp gecorrigeerd)						
(gemiddeld m3)	1190	2760	1012	2346	952	2208
Verbruik 1e deciel	340	1150	289	978	272	920
Verbruik 2e deciel	630	1480	536	1258	504	1184
verbruik 3e deciel	790	1770	672	1505	632	1416
verbruik 4e deciel	950	2090	808	1777	760	1672
verbruik 5e deciel	1100	2440	935	2074	880	1952
verbruik 6e deciel	1260	2820	1071	2397	1008	2256
verbruik 7e deciel	1450	3280	1233	2788	1160	2624
verbruik 8e deciel	1710	3870	1454	3290	1368	3096
verbruik 9e deciel	2130	4810	1811	4089	1704	3848

¹ Gebaseerd op de eerste 8 maanden van 2022

² CBS schat in dat het gemiddelde huishouden het eerste halfjaar van 2022 minimaal 16% minder gas hebben verbruikt dan in het eerste halfjaar van 2021 ([Gasverbruik 25 procent lager in eerste halfjaar 2022 \(cbs.nl\)](#))

- Ook op basis van inkomensgegevens kunnen de parameters voor het maximum vergoedverbruik worden gekozen, zie hiervoor tabel 3.
- Een reden om naar deze gegevens te kijken is dat het eerste inkomenskwintiel de enige groep is die in aanmerking komt voor de energietoelage, het tweede inkomenskwintiel niet. Tegelijkertijd ervaart die laatste groep ook (grote) betalingsproblemen.
- Bij een afbakening op het gemiddelde van het tweede en derde kwintiel inclusief een verwachte/verplichte energiebesparing van 20% zou een afbakening van 1000 m3 gas een logisch maximum zijn.
  - Aangezien de inkomenscategorieën boven dit kwintiel aanzienlijk meer elektra gebruiken, is het raadzaam om de grens daarvoor te leggen op 2100 kWh.
  - Zodoende raakt u met deze optie u ca. 60% van de gas- én elektriciteitsverbruikende huishoudens indien ze 20% besparen (tabel 2).

Tabel 3: verbruik per inkomenscategorie excl. en incl. energiebesparingen

Inkomenscategorieën	GEMIDDELDE VERBRUIKSDATA		15% BESPARINGEN		20% BESPARINGEN	
	Gas	Elektriciteit	Gas	Elektriciteit	Gas	Elektriciteit
1e (<=117% WML)	1137	2048	967	1741	910	1638
2e (117-187% WML)	1197	2261	1018	1922	958	1809
3e (187-286% WML)	1288	2701	1095	2296	1031	2161
4e (286-423% WML)	1398	3149	1189	2677	1119	2519
5e (>423% WML)	1740	3918	1479	3330	1392	3134

2d) Hoe concreet kunnen we worden maandag/dinsdag?

- Er kan worden aangekondigd dat er een tariefplafond met maximumverbruik aankomt.
- Per wanneer het tariefplafond kan worden ingevoerd, is nog afhankelijk van wanneer de leveranciers denken dit aan te kunnen. De instelling richting hen is in ieder geval zo snel mogelijk. Een aantal grote leveranciers denkt al per 1 november dit te kunnen. Naar verwachting kan dinsdag worden gecommuniceerd dat dat in ieder geval per 1 januari 2023 zal zijn, maar hier moet maandag nog commitment op komen vanuit energieleveranciers en EZK (RVO).
- Indien u een keuze maakt over het maximumverbruik dat onder het tariefplafond zal vallen, kan dat ook naar buiten worden gecommuniceerd maandag/dinsdag.
- Voor de exact hoogte van het tariefplafond kan dit nog niet, omdat daar eerst ook voor moet worden vastgesteld welk deel van het verschil met de marktprijs wordt gesubsidieerd voor energieleveranciers en hoe dat verschil bepaald wordt.

8. Accijns, aanpassing inclusief tabelcorrectiefactor

- Bij de gesprekken op 30/31 augustus is in eerste instantie voor januari 2023 gerekend met een eenzelfde accijnsverlaging als in 2022 (opnieuw resp. 17,2 11,1 en 16,6 cent). Echter, door de wettelijke indexatie per 1 januari en eerder vastgelegd beleid uit het Klimaatakkoord leidt dit tot hogere tarieven dan in de 2^e helft 2022.
- Dit is rechtgezet zodat in januari 2023 de accijns gelijk is aan de 2^e helft van 2022. Dit leidt tot een iets grotere verlaging en hogere kosten (ca € 200 mln). Zie ook onderstaande tabel.

Brandstof	Tarieven per 1-1-2022	Tarieven per 1-4-2022	Tarieven per 1-1 bij gelijke verlaging	Tarieven per 1-1-2023 (zoals opgenomen in BP)	Tarieven per 1-7-2023 (zoals opgenomen in BP)
Benzine	82,4	65,1 (incl. verlaging van 17,3)	70,3 (incl. verlaging van 17,3)	65,1 (incl. verlaging van 22,46)	78,91 (incl. verlaging van 8,65)
Diesel	52,8	41,7 (incl. verlaging van 11,1 cent/liter)	46,1 (incl. verlaging van 11,1 cent/liter)	41,7 (incl. verlaging van 15,48)	51,63 (incl. verlaging van 5,55)
LPG	19,43	15,35 (incl. verlaging van 4,1 cent/liter)	16,6 (incl. verlaging van 4,1 cent/liter)	15,35 (incl. verlaging van 5,31)	18,62 (incl. verlaging van 2,04)

4 Concept dekkingsopties pakket

- Het koopkrachtpakket waartoe in augustus is besloten is erop gericht bepaalde groepen een vaste tegemoetkoming te geven om de hoge energiekosten en algemeen hogere inflatie te compenseren, en geeft daarnaast een korting op de brandstofaccijns en EB. De optelsom van maatregelen leidt tot een flinke ondersteuning van de koopkracht, maar neemt de onzekerheid over potentiële verdere tegenvallers in de energierekening niet weg.
- Een cap op de energierekening voor huishoudens (tot een bepaald verbruik) richt zich er juist op deze onzekerheid weg te nemen. De overheid neemt deze onzekerheid over. De kosten van dit pakket zijn op voorhand met veel onzekerheid omgeven (want afhankelijk van de ontwikkeling van de energieprijzen).
- Afhankelijk van de vormgeving van het tariefplafond ligt het in de rede om delen van het augustuspakket te heroverwegen. Bij een tariefplafond dat al een deel van de hogere energieprijzen wegneemt, is er minder koopkrachtondersteuning nodig via andere instrumenten. Het terugdraaien van deze maatregelen kan dan dienen als dekking van de cap op de energierekening. Zo kan tevens (een deel van) de dekking voor deze alternatieve route gevonden worden..
- Bij een tariefplafond met een relatief laag maximaal gebruik profiteren alle inkomensgroepen in absolute termen in dezelfde mate, want elke inkomensgroep kan dan gemiddeld het voordeel verzilveren. Dat levert relatief meer koopkrachtwinst op bij de lage inkomensgroepen. Bij een hoger tariefplafond groeit het profijt bij hogere inkomensgroepen omdat deze gemiddeld genomen meer energie gebruiken, en dan voor een groter deel van hun gebruik voordeel hebben van het plafond.
- De voorgenomen maatregelen in de energiebelasting dubbel direct met het tariefplafond. Deze liggen voor de hand om in te zetten als dekking. Deze waren bedoeld als directe verlichting van de energierekening voor huishoudens. Daar is minder noodzaak toe als er een plafond geldt. Onderliggend geldt dan wel dat huishoudens die nog een vast energiecontract hebben (per 1 januari 2023 nog 10%) hun voordeel van de verlaagde energiebelasting verliezen, en geen profijt hebben van het prijsplafond. Deze huishoudens hebben echter door hun contract ook beperkt last van de prijsontwikkeling.
- Bij de uiteindelijke vormgeving van het plafond moet ook worden bezien of bedrijven die voordeel hadden van de EB verlaging in dezelfde mate profiteren van het tariefplafond (zie 3b).
- Daarnaast heeft de Europese Commissie voorstellen gedaan voor een inframarginale heffing en een solidariteitsheffing. De aangekondigde mijnbouwheffing sluit aan bij solidariteitsheffing en is al ingezet voor het koopkrachtpakket. Bij de inframarginale heffing is het zeer onzeker of deze extra middelen zal opleveren en op welke manier de heffing wordt uitgewerkt.
- Tot slot kunnen ook andere onderdelen van het pakket heroverwogen worden. Onderdelen die eveneens raken aan de overall koopkracht en mogelijk cumuleren met een tariefplafond zijn hieronder aangegeeld, Om dit te kunnen beoordelen zijn onder andere inzichten vanuit de stresstest van CPB nodig.

Bijlage I: Overzicht Augustusbesluitvorming

in miljoenen euro, + is saldobelastend	2022	2023	2024	2025	2026	2027	struc
Incidenteel pakket koopkracht	50	10.173	227	37	93	113	0
Verlaging Energiebelasting	0	5.422	0	0	0	0	0
Reservering fonds betalingsachterstanden	0	50	0	0	0	0	0
Uitstel schuif energiebelasting naar 2024	0	-246	0	0	0	0	0
Energietoeslag (€ 1300)	0	1.400	0	0	0	0	0
Eenmalig verhogen zorgtoeslag met €412	0	2.117	0	0	0	0	0
Enveloppe armoede & schulden	50	75	75	0	0	0	0
Inkomensafhankelijke huurverlaging 1/7	0	0	0	0	0	0	0
Verhogen beurs uitwonende studenten	0	12	18	37	93	113	0
Intensivering nationaal isolatieprogramma	0	150	150	0	0	0	0
Maatregel brandstofaccijns	0	1.193	-16	0	0	0	0
Structureel pakket	111	5.346	4.449	3.220	3.098	3.087	3.174
Verhoging WML	22	3.208	2.073	863	833	811	532
IOAOW verlagen 2023, afschaffen 2025	0	-496	-151	0	0	0	0
Verhoging huurtoeslag met 203 euro	25	187	325	325	325	325	325
Kindgebonden budget	65	732	485	248	134	133	100
Kinderopvangtoeslag naar 96%	0	0	6	80	102	113	113
Arbeidskorting	0	500	500	500	500	500	500
Verlaging tarief eerste schijf IB	0	700	700	700	700	700	1.000
Investering MKB	0	500	500	500	500	500	600
w.v. tarief box 2	0	70	-1	-1	-1	-1	-1
w.v. verhogen EIA/MIA/VAMIL	0	150	150	150	150	150	150
w.v. verhogen WKR	0	50	50	50	50	50	50
w.v. Aof-premie kleine werkgevers	0	230	301	301	301	301	401
Caribisch NL	0	16	12	4	4	4	4

*de inkomensafhankelijke huurverlaging en het verhogen van de huurtoeslag zijn aan elkaar verbonden, de eerste is niet mogelijk zonder de laatste.